

er det jo ikke muligt, at Virkningerne, som netop bestaar i Kvindens Valgretskrav, vil blive mindskede. Ja, dette gælder nu de Kvinder, der har en Virksomhed udenfor Hjemmet. Det er tydeligt og naturligt, ja psykologisk givet, at det er hos de Kvinder, man kalder »selvforsørgende«, at Tanken først er vaagnet. (Jeg for min Del har nu den Opfattelse, at Størstedelen af gifte Kvinder i vort Land ogsaa er »selvforsørgende«, saa det er urigtigt kun at kalde de andre »selvforsørgende« og udelukke de gifte). Lidt efter lidt har Tanken saa bredt sig til Kvinder indenfor Hjemmene. Ogsaa de har spurgt og spurgt sig selv og, saa vidt jeg forstaar, med rette: Vi, som har det store Hverv at opdrage den unge Slægt, kan vi med Retfærdighed holdes helt udenfor al Indflydelse paa det Lands Anliggender, for hvilket vi opfostrer den unge Slægt?

Det er med disse Betragtninger, jeg støtter den hos mig stadig mere rodfæstede Opfattelse, at vi her har at gøre, ikke med et Spørgsmaal, der er en politisk Modesag for Døgnet, men med et Spørgsmaal, der har grebet saadan om sig og gaar saa dybt i Sindene, at det ikke er tænkeligt, at det kan forsvinde uden at blive løst.

Nu er det i Forbigaaende sagt ret mærkeligt, at ogsaa fra Højres Side, hvor man jo har en Modvilje for at tænke sig Kvinderne i Politiken, kan denne Modvilje ved visse Lejligheder hurtigt og pudsigt forflygtiges; det er jo forbausende! Jeg skal anføre et lille Eksempel. I Efteraaret foranstaltede Højre et storslaaet Protestmøde mod en Regering, som jeg ikke nærmere behøver at nævne, og mod en af denne Regerings Forholdsregler. Man fandt det nok ikke praktisk udelukkende at stole paa Mænd til at fremføre Indignationen og Protesten, men man betroede det ogsaa til en fremragende kvindelig politisk Taler. Og efter hvad man kunde forstaa af Referatet, var det nok egentlig hende, der i aller højeste Grad havde fundet rammen- de Udtryk for Forsamlingens Mening. Det

var ikke til at tage fejl af, at de andre havde kun bidt og slaaet, men *hun* havde aldeles pulveriseret Regeringen! Hvis det nu er Tilfældet — og der kunde anføres overordentlig mange Eksempler derpaa, ja ikke paa Kvinder, der har pulveriseret Regeringen, men ialt Fald paa Kvinder, der har optraadt paa Højres Møder og talt, og som anses for paa en fortræffelig Maade, paa en særlig heldig Maade at have givet Ord for Højres Opfattelse — hvis det nu altsaa er saadan, at Højre finder sig godt i og sætter Pris paa den politiske Højrekvinde udenfor Rigsdagen, er det saa konsekvent at sige, at hun ikke duer til at vælge, og at hun ikke duer til at optræde indenfor Rigsdagen?

Jeg for mit Vedkommende tror, at man skal have vanskeligt ved at finde et rigtigere og klarere Udtryk for den kvindelige Valgretsbevægelses Stilling, som den igen- nem en Aarrække har formet sig hos os, end det, som daværende Justitsminister, Hr. Albert Petersson, Aar 1907, fremsatte, og til hvilket samtlige Regeringsmedlemmer sluttede sig, med Undtagelse, tror jeg, af to, daværende Statsraad Trolle og Tingsten, som fordi de ikke var Tilhængere af Forholdstalsvalgmaaden, ytrede en afvigende Mening. Angaaende den kvindelige Valgret udtalte Statsraaden følgende: »For mig er det klart, at den nuværende Bevægelse for, at saavel den gifte som ugifte Kvinde selv maa kunne varetage deres Interesser og tillige med Manden tage Del i det offentlige Liv, er en Ytring af selve Tidsaanden og en umiddelbar Følge af den større Selvstændighed, som Kvinden i stadig højere Grad har naaet i sin Virksomhed. Det berettigede i denne Bevægelse er jeg ogsaa villig til at erkende, og jeg for mit Vedkommende er overbevist om, at det Maal — politisk Valgret for Sveriges Kvinder — som nu har saa mange varm- hjertede Fortalere, i en nær Fremtid vil blive til Virkelighed«.

Det er for at prøve paa at naa denne Virkelighed, som den daværende